

CONÈIXER SERINYÀ A PEU

Itinerari 4. Font de Perduts

Fitxa de l'itinerari

Sortida i arribada: plaça de l'Ajuntament de Serinyà

Distància: 9,320 km

Desnivells: uns 250 m acumulats, sense cap pujada forta

Resum i elements d'interès: en aquesta volta vorejarem el riu Ser i creuarem dos cops un seu afluent, el Merdançà. També visitarem dues fonts, la de Gatielles i la de Perduts; ens acostarem a les cases de Budellers i de Perduts i ens arribarem a l'ermita romànica de Sant Miquel Sesevinyes, tot travessant paratges d'una senzilla bellesa rural.

Època recomanada: durant tot l'any. A l'estiu, és millor evitar les hores fortes de calor.

0,00 minuts. Plaça de l'Ajuntament. Situats a la part nord de la plaça, en sortim pel carrer de Joan Carreras, cap a l'esquerra, tot seguint les marques blanques i vermelles del GR1.

0,04 (0,310 km) A les darreres cases del poble, deixem un altre carrer asfaltat i el cementiri parroquial a la nostra esquerra. Creuem un espai obert i, seguint encara els senyals del GR, entrem al bosc tot baixant per un camí ample que s'anirà convertint en un corriol força fressat, i que ens du fins al vial d'accés al paratge de la Font del Llop (i torneria Santamaria). El seguim a l'esquerra, sense deixar el GR, per passar pel túnel de sota la carretera.

0,10 (0,740 km) **Gatielles**, una gran masia amb una galeria amb arcades. Anem a la dreta, continuant pel GR, ara per l'antiga carretera.

0,13 (0,980 Km) Trenquem a l'esquerra per una pista de terra on hi ha un rètol que indica la font de Gatielles. Aquí abandonem els senyals del GR1.

0,14 (1,090 Km) La **font de Gatielles** ens queda per sota del camí. Sol rajar abundantment, però la seva aigua no sempre és potable.

0,17 (1,340 km) Quan la pista fa un revolt, sortim del bosc. Ara caminem de pla, entre camps. Aviat, per la dreta, podem entreveure enmig de la vegetació can Peret, un antic molí. Anem remuntant la vall del riu **Ser**.

0,21 (1,700 Km) Continuem per la pista principal, tot obviant per la dreta el camí d'entrada a can Peret.

0,24 (1,950 Km) Som davant d'una estació de l'Agència Catalana de l'Aigua feta per mesurar el cabal del Ser. Continuem recte (per l'esquerra puja un camí que enllaça amb el punt 1,49).

0,30 (2,450 km) Un trencall ben marcat a la dreta ens duria a creuar el Ser pel pont de ca l'Aulina. Nosaltres continuem recte en direcció a les properes cases que formen el conjunt de la pairalia de **ca n'Illa**. Passem per darrere de l'antic Molí de ca n'Illa i baixem cap al Ser.

0,35 (2,830 km) A tocar el passallís de ca n'Illa, on la pista que va a la casa de Perduts travessa el Ser a gual, nosaltres prenem, per l'esquerra, el camí del Canal. Aviat anirem caminant entre un antic canal –avui en desús– i el Ser. Primer l'aigua del canal es destinava al molí i regava les terres d'aquesta antiga casa pairal. Després el molí es va reconvertir en guixera i la força de l'aigua es va utilitzar per produir electricitat i per fer funcionar aquella petita indústria de fabricació de guix.

0,40 (3,210 km) Retrobem la pista de ca n'Illa a Perduts, un cop ha travessat el riu per un segon passallís, el del Gorg Blau. Veiem la resclosa i la reixa de ferro per on l'aigua del Ser és desviada cap al canal. Anirem caminant propers al riu, remuntant-lo per la seva riba dreta. Quan el camí va girant i ens encara més cap a migdia, deixem el Ser i caminem prop del Merdançà, un afluent del Ser que prové de la propera muntanya de Sant Patllari i que, com tants altres rius del nostre país, al llarg del seu curs pren diversos noms. Així, aigües amunt de la carretera de Banyoles a Mieres l'anomenen el Rodeja. Si ens aboquem cap a l'aigua, podrem veure el punt d'unió d'aquests dos cursos fluvials. Si fem un cop d'ull a la vegetació que ens envolta, veurem uns avellaners prop del riu, tot i que, malgrat la humitat de l'indret, els arbres predominants a la zona siguin les alzines i els pins.

0,46 (3,690 km) Trencall molt marcat. Tombem a la dreta, passant el Merdançà per un passallís que, si el riu no baixa molt ple, podrem travessar sempre sense mullar-nos els peus. (Si continuéssim per la mateixa pista, seguiríem el camí antic cap a Guixerres, tot creuant també a gual el Merdançà). Comencem a pujar de manera decidida. A la nostra esquerra, gairebé amagat del tot per les capçades dels arbres, sobresurt el teulat de la casa de Budellers de Baix. A mesura que pugem, les alzines, els pins i la vegetació més seca (romani, farigola, espígol) van dominant. Ens anem enfilant cap a Perduts.

0,58 (4,340 km) A la dreta trencall d'accés a la casa de **Perduts**.

Tenim la casa a la vista envoltada d'un conjunt d'arbres singulars, entre aulines (alzines), roures i un lledoner molt remarcable. En el mateix trencall trobem un llentiscle de mides considerables i capçada curiosa, molt arrodonida. Aquest tipus de planta, que té un creixement molt lent, normalment només pren forma arbustiva. Si ens acostem a la casa, podrem veure l'era i la ben conservada pallissa, en comparació amb el mal estat de la casa –cremada i enrunada–. La llinda de la porta –amb una curiosa inscripció– i la robusta escala d'accés són una mostra de l'antic esplendor d'aquesta masia.

Font de Perduts. *Situats en el punt 0,58 hem de retrocedir pel camí principal fins trobar l'accés (al peu d'unes aulines) a la tercera feixa per sota del trencall que ens ha dut a la casa de Perduts. Cal resseguir per la vora de tota la feixa fins que, cap al final, trobem el baixant que ens condueix a la font de Perduts (0,03 minuts). La font –que sol rajar tot l'any– està situada sota un grup d'alts plàtans, ben visibles des del punt 0,58 (els plàtans –que se solien plantar on hi havia una font– eren un veritable far per als viatgers). Sota el broc de la font hi ha tres bassis petits. També hi trobem un gran viver amb rentador.*

Retornem al punt 0,58 i continuem pel camí principal direcció nord-oest.

1,00 (4,500 km) Som al pla del Gavaig, al final d'un camp on hem de regirar sobtadament a l'esquerra, talment com si volguéssim tornar enrere, deixant el camí principal per on marxàvem per pujar per una pistota herbada, força aperduada. *La tradició popular situa dalt del petit turonet de la nostra dreta el castell del Gavaig, una fortificació construïda en una de les guerres amb els francesos per guardar el pas del collet de Guixeres, per on passava el camí de Serinyà a Olot. Diuen també que amb els anys les pedres del fortí s'utilitzaren per refer la casa de Perduts.*

Anem caminant per la pistota, molt envaïda per la vegetació i convertida en corriol, que ens farà passar, sense veure-la, per damunt de la font de Perduts.

1,04 (4,810 km) Obviem un branc, força embardissat, que s'enfila per la dreta. Ara anem baixant lleugerament.

1,07 (5,030 km) Enllacem amb una pista que ens ve, també per la dreta. Continuem en la mateixa direcció sud. Després d'una baixadeta, se'ns obre una bonica panoràmica sobre els camps i la casa de Budellers de Baix; al fons veiem can Prim, i al seu darrere, el cingle de Roca Canera.

1,11 (5,290 km) Enforquem amb l'antiga pista del collet de Guixeres, que travessa l'indret de Budellers.

En aquets punt, podem veure davant nostre el Llorer de Budellers de Dalt, actualment força descurat; a la nostra esquerra, hi trobem el pou. Si seguim una mica l'antiga pista de Guixeres cap a l'esquerra, podrem veure, enfilada en un pla, la cabanya de la desapareguda casa de Budellers de Dalt i tot seguit, a la dreta, trobarem l'enrunada casa de Budellers de Baix. Encara que en estat molt precari, conserva una bonica portalada amb llinda –que té una perillosa esquerra al mig– on podem entrellegir part de la inscripció: “ME FESIT NARCIS ROU 1863 (?)”. Des de Budellers, en línia amb la casa de Perduts que podem veure des d'aquí, a tocar el fil de la carena de puig Hortós, endevinem la Creu Blanca entre la boscúria.

Retornem al punt 1.11, a tocar el pou, i ara seguim la pista pel branc de la dreta. Al cap de poques passes trobem una nova bifurcació. Cal baixar cap a l'esquerra. Aquí trobem la senyalització d'una ruta de BTT (bicicleta tot terreny) de la xarxa del Pla de l'Estany, que anirem seguint fins a Sant Miquel Sesvinyes. Anem baixant sempre pel camí principal i guiant-nos pels senyals de BTT.

1,19 (6,000 km) Creuem el Merdançà i pugem decididament per una pista molt aixaragallada.

Si seguíssim riu avall primer pel marge i després per una pista de terra, que el creua dues vegades, en poca estona podríem retornar al punt 0,46.

Quan finalitza la pujada, si ens encarem a ponent, a la serralada del fons es veu molt ben retallat el collet de Guixeres. A la seva esquerra i a mitja alçada de la muntanya es distingeix bé la casa de can Soler i, més a l'esquerra, les cridaneres antenes de telecomunicacions situades al Puig Sou, sostre del massís de Rocacorba.

1,27 (6,400 km) Trencall d'accés a la casa de can Prim, a la nostra dreta. Nosaltres seguim recte i tornem a pujar. Caminem ara per una pista de terra

ben arranjada. Marxem per un terreny de xalions, amb pins i arbustos com ara brucs –que trobarem florits al febrer– i arboços.

1,35 (6,970 km) Entre una baixada i una pujada, i al voral d'una corba a la dreta, es deixen veure encara els mulladius de la quasi desapareguda font de les Deus.

1,44 (7,520 km) Final de la pujada. Seguim pel camí principal. El branc de l'esquerra ens encaminaria cap a Bacs d'Illa.

1,45 (7,580 km) Bifurcació. Som en un espai obert i proper a l'ermita de **Sant Miquel Sesvinyes**.

Paga la pena d'arribar-se a veure aquesta petita construcció religiosa romànica, ja citada el segle XIII. El diumenge més proper al dia del sant –29 de setembre– se celebra un lluït aplec en l'esplanada arbrada propera a l'ermita.

Marxem baixant cap a l'esquerra i passem per davant de les granges de Sant Miquel.

1,49 (7,880 km) Creuera de camins, som a l'Olivet Tendre. Seguim recte per la pista principal. El trencall de l'esquerra ens duria a la vall del Ser (punt 0,24) i el de la dreta, per la baixada dels Greixots, cap a Magrill de Borrancs.

1,53 (8,200 Km) Continuem per la pista principal. (Un bon camí per a vehicles es desvia a la dreta cap a dues cases de la Costa d'en Solana). Aviat passem per sota d'un dipòsit d'aigua enlairat en el marge dret de la carretera i fem una curta baixada.

1,56 (8,420 Km) Fita de pedres i corriol, a uns 40 m abans d'arribar a una tanca verda de filat metàl·lic, a la vora esquerra del camí. En aquest punt, ens enfilarem al marge, tot deixant la pista per on veníem, i trencarem per aquest corriol que ens escurçarà camí cap a Serinyà. Tot baixant, aviat el corriol anirà vorejant el filat que tanca el mas de les Sagrantanes.

1,59 (8,650 Km) Vial d'accés (aquí emporlanat) i porta principal de la casa de les Sagrantanes. Baixem per aquesta carretereta per anar a trobar la C-66. Se'ns obre una bonica panoràmica sobre el poble, ja proper.

2,03 (8.980 Km) Carretera comarcal C-66 de Banyoles a Olot. La creuem amb compte i seguim pels carrers de Serinyà en direcció al campanar de l'església de Sant Andreu, que encara sobresurt dels teulats de les cases. Sortim de la plaça de l'església pel carrer de les Escoles.

2,07 (9,320 Km) Ajuntament de Serinyà.

Variant per un pas sota la C-66

1,56 (8,420 km) Fita de pedres i corriol, a uns 40 m abans d'arribar a una tanca verda de filat metàl·lic, a la vora esquerra del camí. En aquest punt, ens

enfilarem al marge, deixarem la pista i trencarem per aquest corriol. Tot baixant decididament, aviat el corriol anirà vorejant el filat que tanca el mas de les Sagrantanes.

1,58 (8,660 km) Quan la tanca del mas gira noranta graus a llevant, trenquem a l'esquerra per un corriolet, per poder anar a creuar la carretera C-66 per un pas subterrani. Al moment sortim a un espai més obert on trobem una pista que seguirem cap avall (esquerra). Sempre baixant, passem per davant de la caseta d'un pou.

2,01 (8,950 km) Rodegem un campet i deixem una primera pista que baixa per l'esquerra. Cal anar per la següent que trobem, que també baixa lleugerament i sol estar més herbada. La pista principal s'adreça i mor en uns coberts agrícoles, visibles des del campet.

La vegetació redueix la pista que seguim a un senzill caminet. Obviem un parell de corriols, un que puja i un altre que baixa. A continuació, el camí tendeix a pujar.

2,06 (9,350 km) Sortim del bosc i trobem un camí més ample. El seguim cap a la dreta i al moment passem per sota d'una línia elèctrica.

2,08 (9,560 km) Pas subterrani que travessa la C-66 i ens porta al carrer de la Llibertat. Passem pels carrers del Dr. Tussell i Dr. Carulla, travessem el carrer Nou, el carrer Estret, la plaça de Sant Andreu i el carrer de les Escoles.

2,11 (9,900 km) Plaça de l'Ajuntament.

